

آزمون ادبیات فارسی

ویژه استعدادیابی المپیاد ادبی - پایه نهم

(دوره متوسطه اول)

گروه مؤلفان (پژوهش سرای ادب و هنر و فرهنگ ثابت)

۱- در کدام بیت (تشبیه) به کار نرفته است؟

- (۱) خلق همه یکسره نهال خدایند
(۲) شمع خرد بر فروز در دل و بشتاب
(۳) گر نپسندی همی که خونت بریزند
(۴) معدن علم است دل، چرا بنشانندی
- هیچ نه برکن توزین نهال و نه بشکن
با دل روشن به سوی عالم روشن
خون دگر کس چرا کنی تو به گردن
جور و جفا در این مبارک معدن

۲- در کدام گزینه معنای واژه صحیح نیست؟

(۱) مصاحبت = هم صحبتی

(۲) بساط = گستردنی

(۳) مسخر = سختی و دشواری

(۴) منزوی = گوشه نشین

۳- در کدام گزینه مفهوم بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) خورده قسم اختران به پاداشم
(۲) همه سربه سر تن به کشتن دهیم
(۳) یا بزرگی و عزّ و نعمت و جاه
(۴) بگفتا سرت گر ببرد به تیغ؟
- بسته اگر آسمان به پیکارم
از آن به که کشور به دشمن دهیم
یا چو مردانت جنگ رویاروی
بگفت اینقدر نبود از وی دریغ

۴- در کدام گزینه معنای واژه ها به ترتیب آمده است؟ (عاجز - مستمع - عنب - متاع)

(۱) درمانده - شنونده - انگور - کالای با ارزش

(۲) فقیر - شنونده - عناب - کالای با ارزش

(۳) درمانده - شنونده - انگور - جواهر

(۴) بیمار - شنونده - عناب - خوراک

۵- در کدام گزینه تضاد (طباق) وجود ندارد؟

(۱) از همه عالم نهان و بر همه پیدا

(۳) صورت خوب آفرید و سیرت زیبا

(۲) کاش سپهرم چو تو برمی گزید

(۴) قسمت خود می خورند منعم و درویش

۶- در کدام گزینه مراعات نظیر وجود ندارد؟

(۱) شنیدم که پروانه با شمع گفت ...

(۳) گویا به خواب شیرین فرهاد رفته باشد

(۲) بارها گفته ام و بار دیگر می گویم ...

(۴) گه نعره زدی بلبل گه جامه دریدی گل

۷- کدام چهره ادبی به درستی معرفی نشده است؟

- (۱) سنایی غزنوی ، شاعر و عارف قرن ششم که از مدّاحی به عرفان روی آورد و از جمله آثار مهم او کارنامه بلخ است.
(۲) پروین اعتصامی ، شاعر گرانقدر متولد شهر تبریز که اشعارش مضمون اجتماعی ، اخلاقی و انتقادی داشت .
(۳) ابوالقاسم فردوسی ، شاعر حماسی سرای ایرانی متولد توس خراسان که صاحب اثرارزشمند شاهنامه است .
(۴) علی اسفندیاری (نیما یوشیج) از شاعران برجسته انقلاب که در سال ۱۳۸۶ درگذشت که از مجموعه اشعار او می توان از (آینه های ناگهان) نام برد .

۸- در کدام گزینه مفهوم بیت با دیگر ابیات متفاوت است؟

- (۱) یکی را دهد تاج و تخت بلند یکی را کند بنده و مستمند
(۲) گر چه منزل ، بس خطرناک است و مقصد بس بعید هیچ راهی نیست کان را نیست پایان غم مخور
(۳) اسرار ازل را نه تو دانی و نه من وین حرف معماً نه تو خوانی و نه من
(۴) ای دل غمدیده حالت به شود دل بد مکن وین سر شوریده باز آید به سامان غم مخور

۹- در کدام گزینه هسته بدرستی مشخص نشده است:

- (۱) هر دانش آموز کوشای مدرسه ...
(۲) همان بیست و پنج متر اول مسیر ...
(۳) این چند سال قبل ...
(۴) عجب تصاویر تکان دهنده ای!

۱۰- در کدام گزینه صفت پرسشی بکار نرفته است؟

- (۱) چه کتاب زیبایی برای من خریده ای
(۲) چند سال پیش تصادف کرده اید
(۳) کدام کتاب این نکته ها را نوشته است
(۴) این اتاق را برای چه زمانی می خواهید

۱۱- در کدام گزینه (واج آرایبی) بیشتر حس می شود؟

- (۱) خروش از خم چرخ چاچی بخاست
(۲) گزین کرده یک چوبه تیر خدنگ
(۳) نهاده بر او چار پر عقاب
(۴) سپهر آن زمان دست او داد بوس

۱۲- در کدام گزینه (جناس) وجود ندارد؟

- (۱) بر این گونه رفتند هر دو به رزم
(۲) ببردند و پوشید روشن برش
(۳) چو شد روز رستم بپوشید گبر
(۴) کمندی به فتراک زین بر بیست
تو گفתי که اندر جهان نیست بزم
نهاد آن کلاه کیی بر سرش
نگهبان تن کرد بر گبر ببر
بر آن باره پیل پیکر نشست

۱۳- در کدام گزینه همه واژه ها به درستی معنا شده است؟ (صنع - حُسن - مصائب - تنبیه)

- (۱) آفرینش - نیکویی - خسران - ادب کردن
(۲) خلقت - زیبایی - بلا - سرزنش
(۳) آفرینش - نیکویی - بلا - هوشیاری
(۴) خلق کردن - زیبایی - خسارت - تذکر

۱۴- در کدام گزینه غلط املائی وجود ندارد؟

- (۱) جهالت - افسار - قندیل - نحر
(۲) خصال - تأثیر - اصیل - سبقت
(۳) صریر - اصحاب - محبس - بصیرت
(۴) لیل و نهار - بر و بهر - قوس و قزح - مدهوش و متحیر

۱۵- معنای کدام واژه نادرست نوشته شده است؟

- (۱) و مثل تو چون مورچه ای است که در قصر ملکی سوراخی دارد (پادشاه)
(۲) من ملک بودم و فردوس برین جایم بود (فرشته)
(۳) تو را میراث فرعون رسید، یعنی ملک مصر (زمین)
(۴) این جان را ملک خود می داند (دارایی)

۱۶- در کدام گزینه وابسته پیشین وجود ندارد؟

- (۱) کدام مستمع آگاه است؟
(۲) چه سخن حکیمانه ای!
(۳) سنگ سخت است و آب لطیف
(۴) این آیات نورانی

۱۷- در کدام گزینه نام صاحبان آثار به ترتیب ذکر شده است؟

(مرزبان نامه - کیمیای سعادت - کلیات - اسرارالتوحید)

- (۱) سعدالدین وراوینی - امام محمد غزالی - سعدی - محمد منور
(۲) سعدالدین وراوینی - سعدی - امام محمد غزالی - محمد منور
(۳) امام محمد غزالی - سعدی - سعدالدین وراوینی - محمد منور
(۴) سعدی - امام محمد غزالی - سعد الدین وراوینی - محمد منور

۱۸- در ابیات مفهوم کدام بیت با دیگر بیتها تفاوت دارد؟

- (۱) زمانه پندی آزاد وار داد مرا
زمانه چون نگری ، سر به سر همه پند است
(۲) همه کار ایام درس است و پند
دریغا که شاگرد هشیار نیست
(۳) آفرینش همه تنبیه خداوند دل است
دل ندارد که ندارد به خداوند اقرار
(۴) سستی مکن که راهنوردان کوی عشق
در خواب مرگ نیز کمر وا نمی کنند

۱۹- در کدام گزینه معنای واژه ها به ترتیب و بدرستی ذکر شده است؟ (واقف - فراخنا - متعالی)

- (۱) گسترده گی - بلند مرتبه - آگاه
(۲) گسترده گی - بلند مرتبه - آگاه
(۳) آگاه - بلند مرتبه - گسترده گی
(۴) بلند مرتبه - آگاه - گسترده گی

۲۰- در کدام گزینه تشبیه دیده نمی شود؟

- (۱) من خویشتن اسیر کمند نظر شدم
(۲) عاقلان مژده که دیوانه به زنجیر افتاد
(۳) گهی چو اشک نشستم، گهی چو رنگ پریدم
(۴) بگذار تا به چاه مذلت فرو رود

۲۱- مفهوم ضرب المثل (گاه از خودمان نیست؛ کاهدان که از خودمان است) از کدام بیت دریافت می شود؟

- (۱) چو کم خوردن طبیعت شد کسی را
چو سختی پیشش آید سهل گیرد
(۲) خوردن برای زیستن و ذکر کردن است
تو معتقد که زیستن بهر خوردن است
(۳) گاه باید که بنزد که خریداری یافت
گهرها را چه تفاخر که پی گاه رود
(۴) با آنکه در وجود طعام است حظ نفس
رنج آورد طعام که بیش از قدر بود

۲۲- در کدام بیت (تلمیح) بکار نرفته است؟

- (۱) آسمان بار امانت نتوانست کشید
قرعه ی نام بنام من دیوانه زدند
(۲) اگرچه تلخ باشد فرقت یار
در او شیرین بود امید دیدار
(۳) خورده است خدا ز روی تعظیم
سوگند به روی همچو ماهت
(۴) به تمنای تو در آتش محنت چو خلیل
گوییا در چمن لاله و ریحان بودم

۲۳- کدام پرسش می تواند پرسش انکاری باشد؟

- (۱) نام و نام خانوادگی شما چیست؟
(۲) درختی که تو امروز نشانی ، میوه آن کجا توانی خورد؟
(۳) می توانی این دستگاه را درست کنی؟
(۴) دیدی بالاخره سرما خوردی

۲۴- بیت زیر با کدام بیت قرابت مفهومی دارد؟

- در سخن مخفی شدم مانند بو در برگ گل
(۱) آتشکده ای است باطن سعدی ز سوز عشق
(۲) پای سرو بوستانی در گل است
(۳) تا گل روی تو در باغ لطافت بشکفت
(۴) من بعد حکایت نکنم تلخی هجران
- هر که خواهد دیدم گو در سخن بیند مرا
سوزی که در دل است در اشعار بنگرید
سرو ما را پای معنی در دل است
پرده صبر من از دامن گل چاکتر است
کان میوه که از صبر برآمد شکری بود

۲۵- در کدام گزینه (صفت برتر) به درستی به کار نرفته است؟

- (۱) تو بر جویایی بهتر از این قادر هستی
(۲) حسین توانمندتر پهلوان این روزگار است
(۳) نیکوتر سخن، سخن کوتاه و سودمند است
(۴) از صدای سخن عشق ندیدم خوش تر

۲۶- مفهوم کدام بیت با ابیات دیگر کاملاً متفاوت است؟

- (۱) هر که دست خود کند پیش تهی دستان دراز
(۲) چو سرو هر که به آزادی قناعت کرد
(۳) گر ز سوز تشنگی جانت به لب خواهد رسید
(۴) عزت ز قناعت است و خواری ز طمع
- بر امید میوه زیر سرو دامن وا کند
ز برگ ریز محال است بی نوا گردد
از خضر میپذیر منت بهر آب زندگی
با عزت خود بساز و خواری مطلب

۲۷- در کدام گزینه جمله برای تکمیل شدن احتیاج به (فعل التزامی) ندارد.

- (۱) من حتماً امروز به مشهد ...
(۲) شاید این موضوع را به تو ...
(۳) کاش فردا کتابها را ...
(۴) باید در اولین فرصت آن خانه را ...

۲۸- عبارت «گفت: مرد حسابی، چرا زیر دست این بی معرفت شده ای و هر چه او بی محبتی می کند،

تو لطف می کنی» با کدام بیت قرابت معنایی دارد؟

- (۱) در این باغ از گل سرخ و گل زرد
(۲) خلق اگر در تو خست ناگه خار
(۳) غنچه گلبن وصلم ز نسیمش بشکفت
(۴) هر کجا باغی، گل از خارش جدا بینی ولی
- پشیمانی نخورد آنکس که بر خورد
تو گل خود از او دریغ مدار
مرغ خوش خوان، طرب از برگ گل سوری کرد
کی به باغ ما گلی را دیدی از خارش جدا

۲۹- در کدام بیت (تخلص) دیده نمی شود؟

- (۱) از تو پروین، نیست فکر و عقل و هوش
(۲) ز نوای مرغ یا حق بشنو که در دل شب
(۳) یک شعر عاقلی و دگر شعر عاشقی است
(۴) سعدیا، مرد نکونام نمیرد هرگز
- ورنه دیگ حق نمی افتد ز جوش
غم دل به دوست گفتن چه خوش است شهریارا
سعدی یکی سخنور و حافظ قلندر است
مُرده آن است که نامش به نکویی نبرند

۳۰- کدام بیت با بیت داده شده قرابت معنایی دارد؟

- (به وقت صبح قیامت که سر ز خاک برآرم
(۱) چو روز حشر بر آریم سر ز خواب اجل
(۲) گر تو نگهدار دین و طاعتی امروز
(۳) هر چه جز عشق توست از سر دل
(۴) دل به هر که سپردیم پریشان تر ساخت
- به گفت و گوی تو خیزم، به جست و جوی تو باشم)
به روی دوست شود باز چشم بسته ما
ایزد باشد تو را به حشر نگهدار
تا قیامت برون توان کردن
این قیامتکده را هیچ کس آباد نکرد

پاسخنامه

پاسخ	سوال	پاسخ	سوال
۳	۱۶	۳	۱
۱	۱۷	۳	۲
۴	۱۸	۴	۳
۲	۱۹	۱	۴
۲	۲۰	۲	۵
۳	۲۱	۲	۶
۲	۲۲	۴	۷
۲	۲۳	۱	۸
۱	۲۴	۲	۹
۲	۲۵	۱	۱۰
۱	۲۶	۱	۱۱
۱	۲۷	۴	۱۲
۲	۲۸	۳	۱۳
۳	۲۹	۲	۱۴
۴	۳۰	۳	۱۵